

פרשת פקודי (תשפ"ב)

ומשחת את מזבח העולה ואת כל כליו וקדשת את המזבח (מ', י')

יש לדקדק, דכאן כתיב ומשחת על המזבח ועל הכלים אבל כתיב וקדשת רק על המזבח, אבל בפסוק ט' כשמדבר בנוגע למשכן וכליו כתיב וקדשת על המשכן וגם על הכלים. ואף אם רצה לחלק שכלי מזבח הם חלק מעבודת המזבח ולא צריך לכתוב וקדשת על המשכן בפרט ועל הכלים בפרט, אם כן היה צריך לכתוב ומשחת רק על המשכן והיה הכלים בכלל.

והנה, הירושלמי במסכת סוכה (כ"ז, א') דרש בפסוק זה מהסמיכות של ואת כל כליו לוקדשת את המזבח דמה המזבח אינו מקדש הקרבן שנותן עליו אלא בדעת אף כלי המזבח לא יקדשו מה שנותנים לתוכו אלא בדעת. ולפי זה מדיוק לשון הפסוק, דבעצם, כלי המזבח הם חלק מעבודת המזבח ולא היה צריך לכתוב ומשחת וקדשת מיוחד על הכלים, רק התורה רצה ללמוד הדרשה שכלי המזבח אין מקדשים אלא לדעת וממילא כתב ואת כל כליו בנוגע משיחה כדי לסמוך לוקדשת את המזבח, אבל בנוגע לוקדשת לא צריך לכתוב ואת כל כליו דנכלל בקדושת המזבח. (נ.מ.)

אלה פקודי המשכן (ל"ח, כ"א)

עין בעל הטורים על זה שכתב פקודי מלא ו'. והנה, פקודי יש לפרש מלשון חסרון כמו שכתב בפרשת מטות (ל"א, מ"ט) ולא נפקד ממנו איש. ומהו החסרון שנמצא במשכן, על זה אמר המשכן משכן ב' פעמים וכמו שפירש רש"י רמז למשכן שנתמשכן בשני חורבנין על עוונותיהן של ישראל. אך באמת צריך להבין למה היה כן, ועל זה יתרץ מילוי אות ו' בפקודי שמרמז להמשכה כידוע, דנקודה היותר קטנה היא אות י' וכשימשיכה לאורך נעשה אות ו', והכוונה שכתב פקודי במילוי אות ו' הוא שעל ידי שני חורבנות ימשוך חיים וקיום לבני ישראל כמו שאמרו באיכה רבה (ד', י"ד) ששפך חמתו על עצים ואבנים וישראל ינצלו. (בן לאשרי)